

ХОЗЛ, астму та деякі інші захворювання легенів у 80% випадків спричинені впливом сигаретного диму; генетикою, поганими умовами проживання.

Мета дослідження. Дослідити причини відмови у відпуску ЛЗ в аптеці хворим на запальні захворювання верхніх дихальних шляхів.

Методи дослідження. Логічний, опитування, структурного аналізу.

Основний матеріал дослідження. Були досліджені причини відмови у відпуску ліків відвідувачам аптеки (рис. 3.2, 3.3.). Проводилось опитування співробітників аптеки з цього приводу (8 провізорів).

За результатами дослідження причин відмови у відпуску ЛЗ (32 випадки) встановлено, що найчастіше провізори відмовляли у відпуску ЛЗ з наступних причин: необхідного ЛЗ немає в наявності 69%, необхідного ЛЗ немає в потрібному дозуванні (дитяче/доросле) 31% випадків. В аптеці завжди пропонували шляхи вирішення цієї проблеми – пропонували заміну відсутнього препарату 56 % випадків або бронювали ЛЗ з наступної поставки – 22 % випадків. На жаль у 22 % випадків провізори були змушені остаточно відмовити у відпуску/бронюванні необхідних ліків з причин їх відсутності у дистрибуторів.

Висновки. Основними проблемами забезпечення ліками хворих на хвороби верхніх дихальних шляхів в умовах пандемії Ковід-19 є відсутність призначених ЛЗ в аптеках (найчастіше антибактеріальні ЛЗ та НПЗЗ) та відсутність призначених ЛЗ в необхідному дозуванні.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЦІЄНТІВ З ХВОРОБАМИ ВЕРХНІХ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ

Подколзіна М.В., Куриленко Ю.Є., Лебедин А.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

economica@nuph.edu.ua

Вступ. Проблема гострих запальних захворювань верхніх дихальних шляхів, гострого риносинуситу зокрема, є однією з найактуальніших у сучасній

клінічній медицині. Останніми роками спостерігається зростання частоти захворювань носа та приносних пазух, що проявляється збільшенням як абсолютних (захворюваності та поширеності), так і відносних (частка в структурі оториноларингологічної патології) показників.

В Україні показник поширеності гострих ринітів, риносинуситів та ринофарингітів досягнув 489,9 випадків на 10 000 населення, а захворюваність – 5-15 випадків на 1 000 населення залежно від сезону. Такі хворі становлять 60-65% амбулаторних пацієнтів оториноларингологів.

Мета дослідження. Дослідити наявність ЛЗ для лікування запальних захворювань верхніх дихальних шляхів в аптеці.

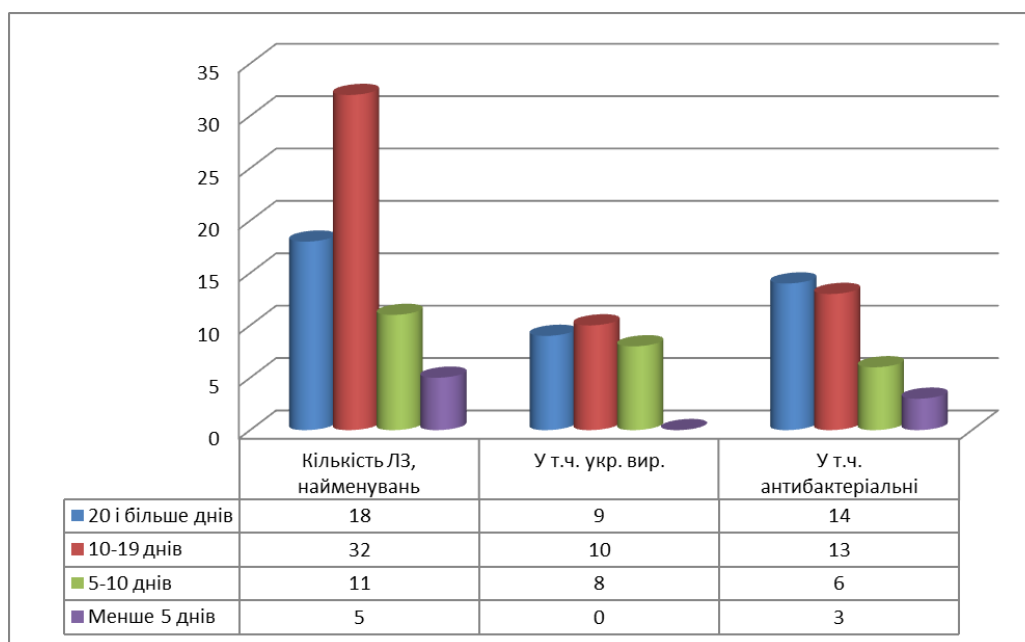
Методи дослідження. Логічний, опитування, структурного аналізу.

Основний матеріал дослідження. В результаті проведеного дослідження протягом березня 2020 р. – грудня 2020 р. встановлено, що багато препаратів для лікування запальних захворювань верхніх дихальних шляхів, особливо антибактеріальної дії були присутні в аптеці не постійно і провізорам доводилось відмовляти пацієнтам та пропонувати заміну ЛЗ, за наявності аналогів (табл. 1., рис. 1.), що викликало суттєві затримки у часі обслуговування пацієнтів. Зауважуємо, що траплялися випадки, коли привозили недостатню кількість упаковок в аптеку, або 1-2 уп. на замовлення, тобто навіть протягом 1 робочого дня певний препарат могли не відпустити деяким відвідувачам.

Таблиця 1

Наявність в аптеці ЛЗ для лікування дихальних шляхів

Група ЛЗ	Період наявності ЛЗ	Кількість ЛЗ, найменувань
1	20 і більше днів	18
2	10-19 днів	32
3	5-10 днів	11
4	Менше 5 днів	5

Рис. 1. Наявність в аптеці ЛЗ для лікування дихальних шляхів.

Встановлено, що у 1 групу ЛЗ, які були наявні в асортименті аптеки майже постійно увійшли 18 препаратів (з них 9 українського виробництва, 14 антибактеріальні засоби). До 2 групи препаратів які були присутні в аптеці 10-19 днів у місяці увійшли 32 препарати (10 українського виробництва, 13 антибактеріальних засобів, 3 комбіновані ЛЗ), до 3 групи увійшли 11 препаратів (8 українських, 6 антибактеріальних ЛЗ) та до 4 групи увійшли 5 препаратів, усі імпортного виробництва, серед них 3 антибактеріальних ЛЗ.

Висновки. Встановлено, що наявність ЛЗ для лікування запальних захворювань верхніх дихальних шляхів в аптеці була непостійною протягом досліджуваного періоду для препаратів українського та закордонного виробництва, що змушувало пацієнтів проходити декілька аптек в пошуках призначених лікарських засобів.